

Mare de Déu del Grau

Fonollosa

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Fals. Església de Santa Maria del Grau. Mas el Grauet s/n (08259 Fonollosa)
Emplaçament	Crta.BV-3012, sortint de la C-25, a 1 km, cal agafar el trencall a l'esquerra que mena al Grau

Coordenades:

Latitud:	41.75003
Longitud:	1.70887
UTM Est (X):	392653
UTM Nord (Y):	4622828

Classificació

Número de fitxa	08084-8
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Medieval Gòtic
Segle	XIV
Estat de conservació	Bo
Protecció	Física
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada accessible
Titular:	Bisbat de Vic. C/Santa Maria, 1 (08500 Vic)
Fitxes associades:	
Santa Maria del Grau de Fals	
Autoria de la fitxa	Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa:	dt., 15/03/2005 - 01:00

Descripció

Talla d'una Mare de Déu amb Nen, en majestat i en posició sedant, amb una alçada de 66 cm; presenta un estat de conservació molt precari que ha provocat la pèrdua de bona part de la seva policromia, de la qual se'n conserven només petits fragments. El Nen apareix assegut sobre el braç esquerre de la Mare, que el rodeja, tot oferint-li una petita bola que aquesta recull amb la seva mà dreta. La Mare vesteix una túnica i un mantell que s'obre fins a la cintura, on es creua fins al costat esquerre formant al seu front una mena d'enllaçat o bordó. La figura descansa sobre un seial en forma de banc de secció rectangular, molt senzill en les seves formes, al qual s'uneix una gran tarima sobre la qual la Mare de Déu deixa en repòs els seus peus. La cara de Maria es presenta de forma oval, molt arrodonida, amb una expressió més propera a la figura de la dona que no pas a la de reina, i el Nen mostra cara de nen i no d'adult. No existeix rigidesa simètrica o asimètrica, però sí que es manté la frontalitat i formalitat romàniques de mirar de cara, tant en la Mare com en el Fill. La imatge és molt semblant a d'altres peces del segle XIII, tant de la primera com de la segona meitat, encara que les seves coincidències són tant escarides que no ens permeten prendre-la com a para.lel estilístic. La peça presenta una cronologia que es mouria en torn els segles XIII-XIV.

Observacions:

Actualment la imatge es troba ubicada en un espai protegit medioambientalment per un vidre dins l'església de Santa Maria del Grau. Aquest espai en forma de fornícula era l'antiga porta que donava accés a la sagristia de l'església. La imatge es troba ubicada sobre un altaret construït a base de dues pedres procedents d'un antic molí i trobades dins de la casa dels ermitans del costat.

Història

La Mare de Déu de Santa Maria del Grau, talla de romànica de fusta policromada, formava part del mobiliari litúrgic de l'església de mateix nom, situada dins el terme de Fals. La notícia més antiga que tenim del temple data de 1039, quan tan el lloc com l'església apareixen citats en el testament de la vescomtessa Engúncia de Cardona, propietària d'un alou a la zona del Grau. En aquest document ens parla de l'oratori de Santa Maria de Grau, el seu sagrer, i del mas de Santa Maria. L'origen però d'aquestes talles romàniques es remunta al selge XIII-XIV, amb l'aparició de la tradició de les Mares de Déu trobades. Malgrat tot no existeix al terme de Fals cap tradició llegendària que rememori el fet de la troballa de la Mare de Déu. Aquesta imatge va presidir l'ermita del grau fins la Guerra Civil Espanyola. Durant aquest període la peça fou extreta de l'església i enterrada per tal de ser amagada i evitar la seva crema o desaparició. El fet de que es trobés enterrada directament a terra sense cap protecció li va provocar una malaltia a la fusta que feia que aquesta es desintegrés. Va ser restaurada el 1969, afegint el cap del nen Jesús que mancava. Posteriorment va ser custodiada al Museu de la Seu de Manresa i retornada a l'ermita el 1991, on roman des d'aleshores. El seu estat de conservació és força precari, tot i haver estat objecte d'alguna restauració.

Bibliografia

AA.DD. (1984) Catalunya Romànica. Vol XI. El Bages. Pàgs 239-255

